

Skupina dobrovolníků zachraňuje hrad Rabštejnek. Pomáhá i kraj

22.6.2023 - | Krajský úřad Pardubického kraje

V roce 2014 začala skupina dobrovolníků okolo Víta Nováka a Aleše Sýkory opravovat zříceninu hradu Rabštejnek, která leží u Rabštejnské Lhoty na Chrudimsku. Ohroženou stavbu se jim podařilo vrátit v čase a v současné době její stav odpovídá 50. letům minulého století. Pomohly i dotace Pardubického kraje.

Zřícenina hradu Rabštejnek byla ještě před deseti lety těžko viditelná, i když člověk stál přímo před ní. Tak moc byla poškozená a zarostlá. „Silně zdevastovanou nemovitou kulturní památku jsme odkoupili v roce 2014 od Lesů České republiky a od té doby pracujeme pod odborným dohledem pracovníků památkové péče na její záchraně. Mezi lety 2014 až 2020 se nám podařilo splnit první projektový úkol, tedy konzervaci a stabilizaci nejohroženějších částí hradu. Za tímto účelem vznikl spolek Valesco,“ řekl Vít Novák.

Na záchraně se podílí několik desítek dobrovolníků, kteří na hradě pravidelně tráví každou druhou sobotu v měsíci. „Za sedm let do roku 2020 se nám podařilo zakonzervovat hlavní plášťovou zeď středověkého paláce, dvě strany hlavní obytné věže, do hradního paláce ‚vrátit‘ dvě pseudorománská okna a opravit přilehlé zdi. Na tyto práce nám přispívalo jak Ministerstvo kultury, tak Pardubický kraj. Od roku 2019 dostáváme finanční příspěvek i od obce Rabštejnská Lhota,“ popsal opravu památky Novák.

Hrad také získal novou šindelovou střechou. Pro letošní rok léto je v plánu osadit okna a dveře a vydláždit hradní místnost. „Dotace od Pardubického kraje nám pomáhají projekt posunout dál. Jen pro letošní rok bychom do hradu chtěli investovat přibližně milion korun. Z dotace od kraje máme objednaná právě okna a dveře. Uvítali jsme i sponzorský dar ze záštity náměstka Michala Kortyše, který nám poskytl 50 tisíc korun. Ty poslouží na zajištění občerstvení pro dobrovolníky, kteří na stavbě pracují bez nároku na honorář, a vytvoření sezení před hradem. Investovat budeme případně také do propagace,“ uvedl Novák.

S projektem dobrovolníků se náměstek hejtmana Michal Kortyš seznámil při pracovní návštěvě Rabštejnské Lhoty a rozhodl se ho podpořit. „Při svých návštěvách obcí se zajímám nejen o silnice, ale i o věci obecné, jejich obyvatele a hlavně čím je obec výjimečná, čím se může pochlubit. Když začala paní starostka hovořit o spolku Valesco, hned jsem zbystřil. Toto slovo znělo jako Valašsko a jako křtěného valacha mě to nenechalo v klidu. Spojením tohoto názvu a činnosti obětavých dobrovolníků, kterým nebyl lhostejný osud památky a pustili se s poloprázdnou kapsou a srdcem na dlani do záchrany zbořeniny, bylo pro mě jasným impulzem. Zřícenina byla ve velmi špatném stavu, nyní už se jí díky těmto lidem dá opět říkat hrad. Podpora Pardubického kraje je proto určitě na místě, a proto jsem se rozhodl projekt podpořit,“ sdělil Michal Kortyš.

Z Rabštejnska se už nyní stává místo setkávání, když místo několika nadivoko vytvořených ohnišť vzniklo jedno organizované. Postavený je také altán, který slouží jako posezení a v jeho podkroví jde dokonce nouzově přespát.

Hrad je v současné době otevřený za symbolické vstupné do kasičky, které sdružení Valesco využívá na opravy. Možné je také objednat se na komentovanou, přibližně hodinu dlouhou, prohlídku. „Hrad Rabštejnek bude i budoucna přístupný široké veřejnosti. Po dokončení stavebních prací na hradním paláci, který bude sloužit pro kulturní akce, potřeby sousedních obcí, dětských organizací a škol, chceme i dále pokračovat v konzervaci a údržbě dalších částí hradu, tak aby se Rabštejnek stal opět

významným výletním místem. Mohu zde zodpovědně říci, že návštěvnost hradu se za posledních pár let více jak zdesetinásobila,” dodal Novák.

O hradě Rabštejnek

Písemné prameny o hradu a jeho majitelích jsou útržkovité a velmi málo vypovídají o stavebním vývoji hradu. Někdy v průběhu první poloviny 14. století vznikl nevelký šlechtický hrad zmiňovaný v pramenech nejdříve jako Rabštejn. Později, ještě během středověku, se zřejmě díky jeho malé rozloze ujalo přízvisko Rabštejnek. Spojováno s ním bylo několik rodů a osobností. Hrad začal chátrat v 16. století. V 60. letech minulého století bylo zdevastováno vnitřní vybavení hradu - nábytek, kachlová kamna a začátkem 70. let se z hradu stává zřícenina. Zdálo se, že i její osud bude zpečetěn, když v roce 2008 prošla tímto místem devastující vichřice, která dokonala dílo zkázy. Více informací o současných opravách najdete například na facebookové stránce Hrad Rabštejnek.

<https://www.pardubickykraj.cz/aktuality/121242/skupina-dobrovolniku-zachranuje-hrad-rabstejnek-p-omaha-i-kraj>